

ATT SKAPA ETT HÅLLBART & LEVANDE LIV I VÄNERSBORG

DESIGN OCH PLANNERINGS STRATEGIER

Vänersborgs läge och dess rika natur är en stor möjlighet för kommunen både nu och i framtiden. Det är viktigt att se till de många användningsområden som finns inom jordbruk och skog och deras betydelse för framtiden.

Idag har Vänersborg en varierad arbetsmarknad men behov av fler jobb finns. Framför allt är det viktigt att hitta jobb som bidrar till att unga vuxna stannar i staden och att staden blir mer självförsörjande.

Från de lokala delmålen här nedanför är vi en grupp som har formulerat några strategier för hållbar utveckling inom områdena turism, lokal ekonomi,

jordbruk och stadskärnan. Alla dessa områden är väldigt viktiga när man ser till en förbättrad och långsiktigt hållbar lokal ekonomi men också för att skapa en kommun och stad där människor vill vara.

Vi har här strukturerat det utifrån fyra generella strategier baserat på de fyra områdena. Under dessa finns under-strategier som har mer konkreta exempel i form av principer på hur man kan jobba med strategierna. Det är också viktigt att nämna att även om ett fokus har satts på Vänersborgs stadskärna kan många av strategierna användas i de mindre samhällenas centrum så som Brålanda, Frändefors och Vargön.

EN INSPIRATOR FÖR HÅLLBAR UTVECKLING
Invånarna i Vänersborgs kommun samarbetar aktivt inom regionen för en ökad miljömedvetenhet och konkreta åtgärder för en hållbar framtid.

EN SJÄLVFÖRSÖRJANDE KOMMUN
Vänersborgs kommun strävar mot att vara självförsörjande genom att prioritera lokal resursanvändning och produktion.

BEVARA OCH FÖRSTÄRKA LOKALA KVALITÉER
Vänersborgs kommun värnar om sitt kulturarv och närheten till naturen med tillgänglighet för alla.

VÄLUTVECKLADE OCH HÅLLBARA TRANSPORTSYSTEM
I Vänersborgs kommun förflyttar sig människor genom att gå, cykla eller åka kollektivt och ingen känner ett behov av att äga en egen bil.

EN ENGAGERAD KOMMUN
I Vänersborgs kommun är människor involverade i beslutsfattandet och har en aktiv roll i arbetet för en hållbar utveckling.

RIK OCH VARIERAD KULTUR
I Vänersborgs kommun finns en stark samhörighet där mångfald välkomnas. Samhällsfunktioner och aktiviteter tillgodoser människors behov och intressen, oavsett bakgrund, livssituation och ålder.

EN LEVANDE STADSKÄRNA
Vänersborg har en blandad, levande och tillgänglig stadskärna året runt och är integrerad i ett nätverk av andra större städer och lokala centrum.

ATT LEVA MED VATTNET
Vänern och Göta Älv är en del av kommunens identitet. Vattnet och dess omgivningar är välsköta, tillgängliga för alla och används på många olika sätt. Kommunen är väl förberedd för konsekvenserna av klimatförändringar och anpassad för att hantera risker såsom översvämningar och höjda vattennivåer.

FÖRTÄTNING OCH VARIATION AV BOENDEFORMER
I hela Vänersborgs kommun finns det en blandning av miljöanpassade bostäder till rimliga priser. Nyproduktion av bostäder sker i möjligaste mån i redan bebyggda områden för att förtäta och hålla ihop bebyggelsen.

ETT BRA KLIMAT FÖR DET LOKALA NÄRINGSLIVET
Vänersborg har en dynamisk och innovativ lokal ekonomi som förespråkar småföretagande och tillvarar lokala kvalitéter och kunskaper inom kommunen.

ETT LITET EKOLOGISKT FOTAVTRYCK
Vänersborgarnas genomsnittliga ekologiska fotavtryck är inte större än att alla på planeten får lika stort miljöutrymme.

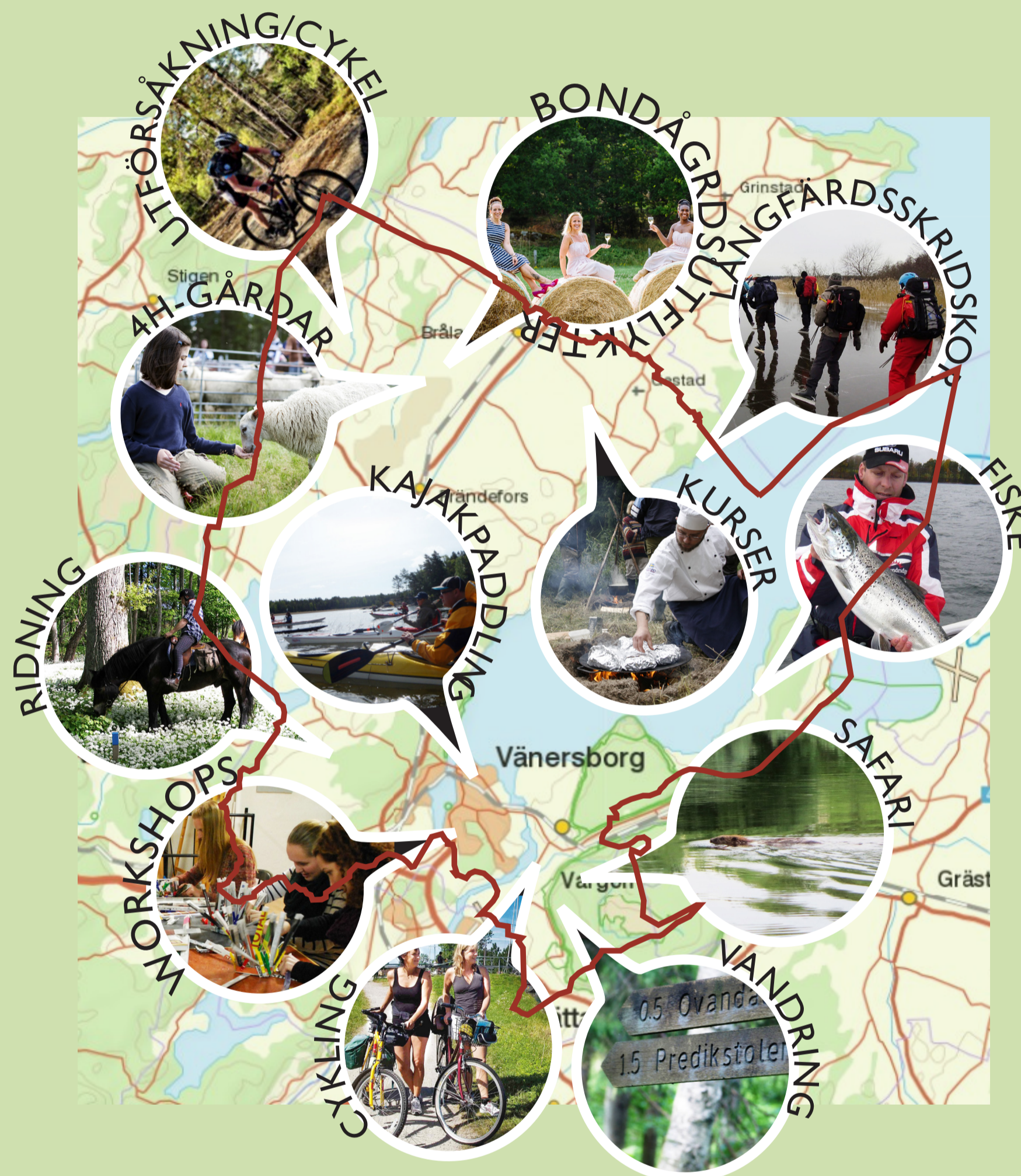
UTVECKLA EKOTURISMEN

Enligt den svenska Ekoturism föreningen handlar ekoturism om att:

- Ha kul
- Att ge ekonomiska incitament för att bevara, förbättra och utveckla natur- och kulturarvet
- Skapa arbetstillfällen och stärka samhällen utan att störa naturen
- Berika personliga erfarenheter, miljömedvetenhet och främja ökad förståelse och uppskattning för naturen, lokalsamhället och kultur.

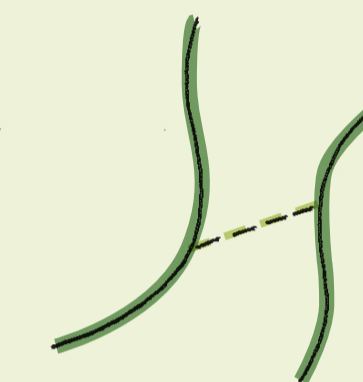
Den internationella definitionen av eko-turism är: "ansvarfullt resande till naturområden som bidrar till att bevara miljön och förbättra välbefinnandet hos lokalbefolkningen."

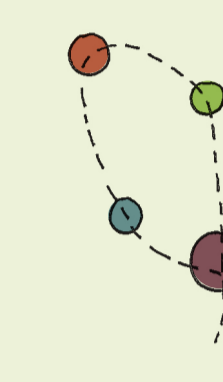
Vänersborg erbjuder redan flera möjliga aktiviteter så som älg safari, fiske, vandring, naturparkerna Halleberg och Hunneberg etc. Den här kartan visar olika aktiviteter med potential för utveckling inom eko-turismen i kommunen.

STRATEGI

SKAPA KOPPLINGAR

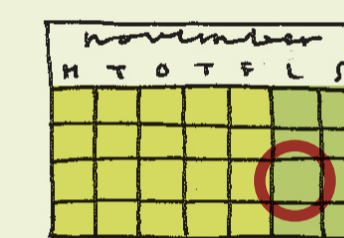

LÄNKA SAMMAN STIGAR OCH VANDRINGSLEDER

SAMMANKOPPLA OLIKA AKTIVITETER

GÖR DET SYNLIGT

ÅRLIGA EVENEMANG

Inspirera fler personer att uppskatta eller jobba med eko-turism genom att arrangera årliga evenemang.

FRÄMJA OCH VISA ALTERNATIV

Visa de möjliga aktiviteterna inom ekoturismen. (Med skyltar och kartor, reklam och broschyrer, märke eller en reklamprofil etc.)

SAMLA OCH SAMARBETA

SAMARBETEN OCH AKTIVITETSPAKET

Stärka eko-turismen inom kommunen eller regionen genom samarbete.

SKAPA AKTIVITETSCENTERS FÖR EKO-TURISMEN

En plats att samla, visa och främja aktiviteter inom eko-turismen.

S - Närhet till rik natur, för rekreation såväl som för produktion
- Geografiskt läge med goda förbindelser till större städer i regionen
- Korta mentala och fysiska avstånd, som skapar en god tillgänglighet inom kommunen

W - Brist på möjligheter för unga vuxna i form av arbetstillfällen, bostadsutbud och aktiviteter
- Ett obalanserat förhållande mellan stad och land och en minskande landsbygdsbefolkning

O - Att utveckla samarbeten och kunskapsutbyten mellan invånare, företag och andra kommuner inom regionen
- Att utveckla en turism som värnar om Vänersborgs natur och sociala resurser
- Att utveckla och värna om Vänern och Göta Älvs kvalitéter

T - Utveckling mot konkurrens snarare än samarbete
- Klimatförändringar som direkt eller indirekt drabbar Vänersborg
- Överkonsumtion och en ovilja att förändra livsstilar i en mer hållbar riktning

STRENGTHS (STYRKOR) **W**EAKNESSES (SVAGHETER) **O**PPORTUNITIES (MÖJLIGHETER) **T**HREATS (HOT)

UPPMUNTRA SMÅSKALIGT FÖRETAGANDE

För att Vänersborg ska bli en attraktiv och levande stad och i framtiden bli mer självförsörjande inom kommunen är det viktigt att skapa fler jobbopportuniteter kopplade till de lokala resurserna. Också för att minska den negativa pendlingen från kommunen.

UTVECKLA MÖJLIGHETER FÖR NYA ENTREPRENÖRER

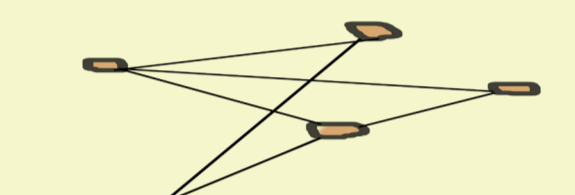
För att öka andelen nystartade företag i kommunen är det viktigt att man förbättrar förutsättningarna för att starta upp nya verksamheter genom att erbjuda lokaler och nätverk.

TILLFÄLLIGA PLATSER
Tillfälliga paviljonger som kan hyras månadsvis där entreprenörer kan visa sin verksamhet.

KOLLEKTIV ELLER HYRESLOKALER
Hus där entreprenörer kan hyra eller äga en liten studio för produktion eller som kontor. Kollektivet är också en plats för utbyte av idéer och kunskap.

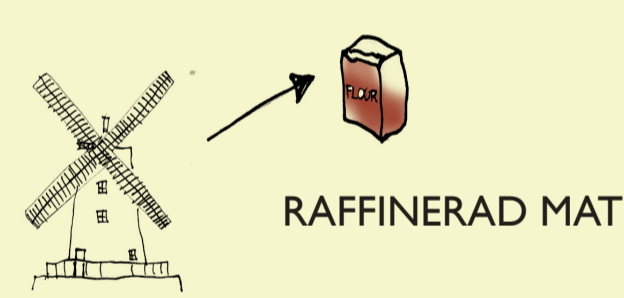
ETABLERA NÄTVERK
Mellan entreprenörer, organisationer och kommunen för utbyte av kunskap. Marknadsför nätverket väl!

STÄRKA KOPPLINGAR MELLAN BEFINTLIGA VERKSAMHETER OCH INVÅNARE

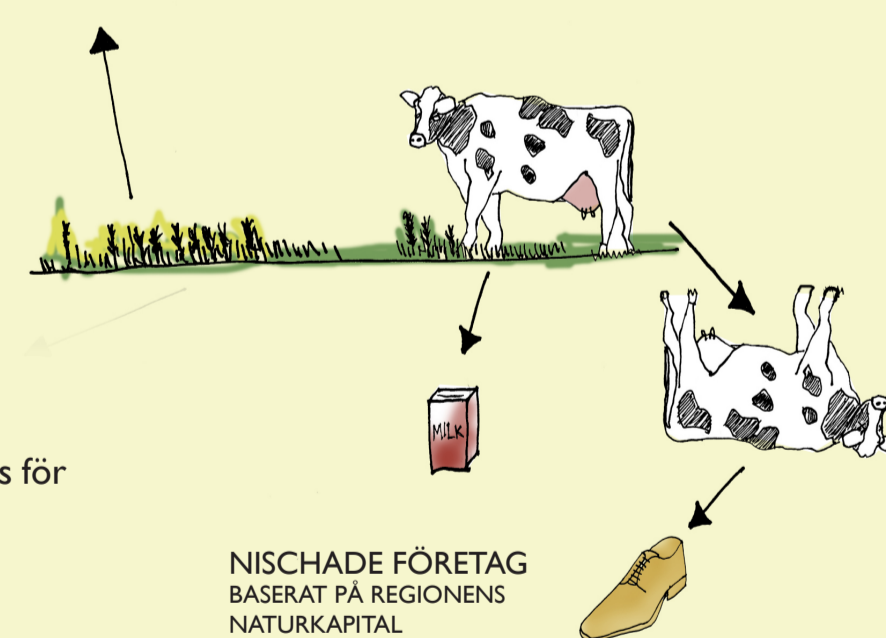
För att öka kunskapen om befintliga verksamheter och industrier kan man främja besöksdagar och praktik på olika företag. Ett annat sätt är att skapa en tillfällig eller permanent plats där entreprenörer kan sälja och marknadsföra sina varor.

BONDENS MARKNAD / SALUHALL

RAFFINERAD MAT

NISCHADE FÖRETAG
BASERAT PÅ REGIONENS NATURKAPITAL

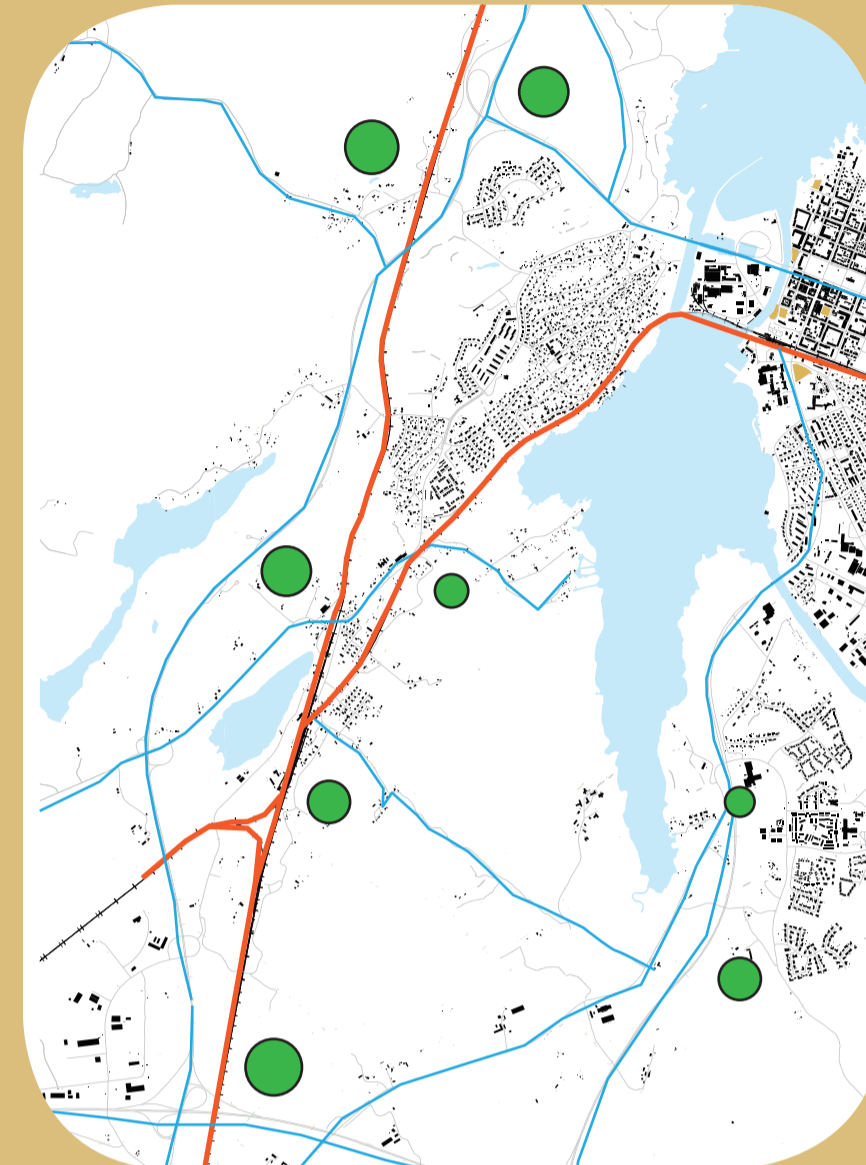
KOLLEKTIV
Olika företag kan jobba tillsammans för att stärka varandra.

- S** - Korta mentala och fysiska avstånd, som skapar en god tillgänglighet inom kommunen
- Geografiskt läge med goda förbindelser till större städer i regionen
- Småskalighet som öppnar och förbättrar möjligheter för lokalt entreprenörskap
- W** - Brist på möjligheter för unga vuxna i form av arbetstillfällen, bostadsutbud och aktiviteter
- Ett obalanserat förhållande mellan stad och land och en minskande landsbygdsbefolkning
- Ett stagnerande centrum och en gles resurskrävande bebyggelse

- O** - Att utveckla samarbeten och kunskapsutbyten mellan invånare, företag och andra kommuner inom regionen
- Att omfamna och dra nytta av en ökande mångfald av invånare
- T** - Utveckling mot konkurrens snarare än samarbete
- Hämmade strukturer och begränsande internationell och nationell lagstiftning
- Centralisering av samhällsfunktioner som skapar obalans mellan centrum och periferi

FRÄMJA LOKALT JORDBRUK

Klimatförändringarna har gjort att det lokala jordbruket inom de senaste åren har varit en fråga som gått från att vara i periferin till att hamna i fokus på grund av att det kan hjälpa den lokala ekonomin, energisparandet och förändra en ohållbar livsstil. Vänersborg har en lång historia av jordbruk men i och med att de stora jordbruken tagit över är det få småskaliga jordbruk kvar. Vi har här tagit fram strategier för att öka möjligheterna och attraktionskraften till att starta småskaligt jordbruk och att få invånare i Vänersborg att engagera sig i sin framtid

Den här kartan vill visa på en teori och idé snarare än på exakta platser för placering.

tåg väg

Placeringen av lokala gårdar och gemensamma trädgårdar bör vara så att det är bra tillgång till vägar och vatten. Närhet till bostadsområden gör det lättare för människor att nå den, vilket skulle kunna minska kostnaderna för transport och attrahera fler människor till gårdar.

Fördelar med att placera bondgårdar nära staden

1. Närhet till detaljhandeln och dess köpare
2. Billig fördelning och transport av varor
3. Fler jobbopportuniteter
4. Möjlighet att fånga och leda vatten
5. Färre vilda skadedjur

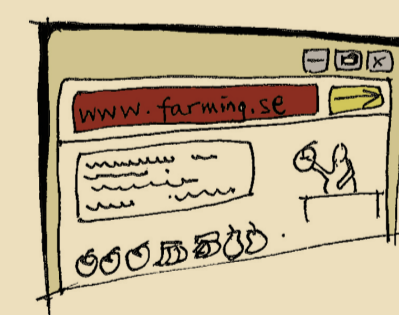
PÅ OLIKA SÄTT UTBILDA MÄNNISKOR I LOKALT JORDBRUK

HÖGSKOLEUTBILDNINGAR
Lära ut konsten att odla mat.

SKOLPROJEKT
Kopplade till den lokala matproduktionen genom t.ex. trädgårdar i skolorna och kurser i näringslära.

MAT - HEMSIDA
Starta en lokal hemsida där bönder kan dela information och kunskap

MATLAGNINGSKURSER

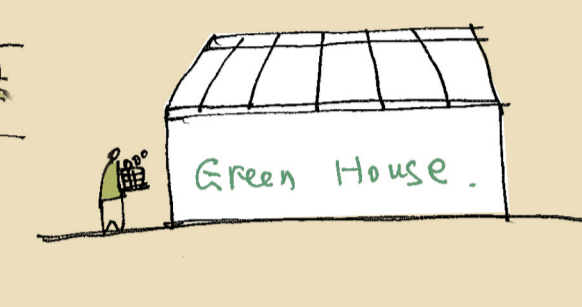
- S** - Närhet till rik natur, för rekreation såväl som för produktion
- Korta mentala och fysiska avstånd, som skapar en god tillgänglighet inom kommunen

- W** - Ett obalanserat förhållande mellan stad och land och en minskande landsbygdsbefolkning
- Ett stagnerande centrum och en gles resurskrävande bebyggelse

ENGAGERA MÄNNISKOR I GEMENSAMMA TRÄDGÅRDAR

PRIVATA TRÄDGÅRDAR

VÄXTHUS

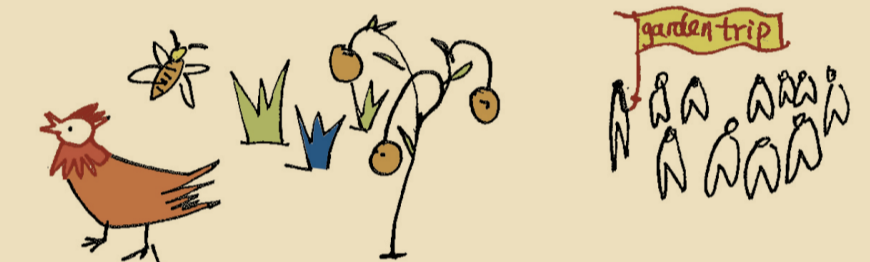
För att möta det oförutsägbara vädret och odla mat i ett rum med en mer stabil temperatur.

HELGKURSER
och workshops om trädgårdsskötsel såsom marktäckning, odling av frukt-träd och kompostering.

ANORDNA EVENEMANG OCH AKTIVITETER KOPPLADE TILL FARMERNA I KOMMUNEN

FRÖN
ge gratis från till invånare

SPENDERA EN DAG PÅ EN BONDGÅRD
Jobba i utbyte mot mat på gården.

ETABLERA KOPPLINGAR OCH DIREKTIV MELLAN LOKAL MATPRODUKTION OCH INVÅNARE

KONSUMERA LOKALT
Den lokala maten serveras i lokala skolan, sjukhuset, kafé och på marknader

KOMMITTÉ
Skapa en kommitté som är ansvarig för kopplingen mellan bondgårdar och detaljhandeln, marknader, restauranger, CSA och mataffärer.

- O** - Att utnyttja befintliga naturresurser för att bli självförsörjande på mat, vatten och energi
- Att utveckla en turism som värnar om Vänersborgs natur och sociala resurser

- T** - Klimatförändringar som direkt eller indirekt drabbar Vänersborg
- Överkonsumtion och en ovilja att förändra sin livsstil i en mer hållbar riktning

STIMULERA LEVANDE STADSKÄRNOR

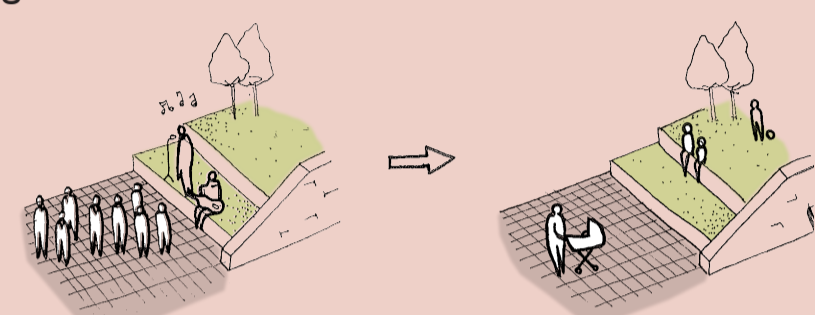

SKAPA UPPLEVELSEBASERADE STADSKÄRNOR

Stadskärnan är en viktig del av en stad, inte bara ur ett ekonomiskt perspektiv utan också som en viktig plats i vardagen för invånare där det ska finnas någonstans för alla. Frågan bakom denna strategi är: Hur kan stadskärnan bli mer konkurrenskraftig mot externa handelsplatser? Här har vi noterat att man måste se till varför människor rör sig utanför hemmet och betydelsen för människor att kunna observera andra människor.

FRÄMJA EN BLANDAD ANDVÄNDNING AV PLATSER

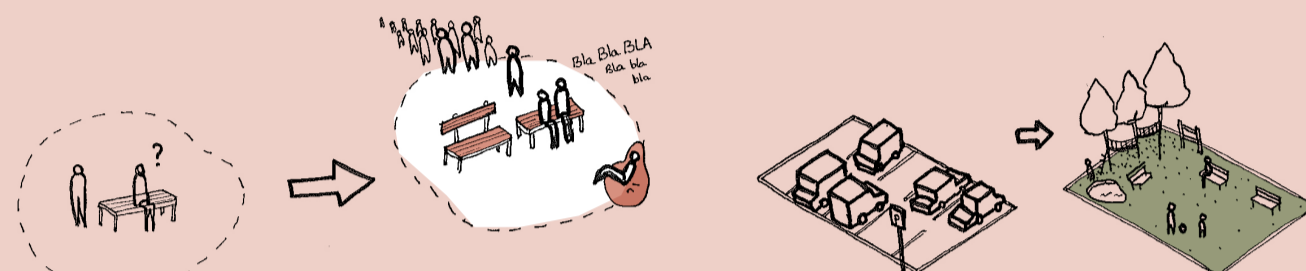
Alla kan använda platsen utifrån deras behov och deras aktiviteter om man designar platser flexibelt och med många möjligheter.

SKAPA OLIKA TYPER AV NIVÅER OCH TRAPPOR

AKTIVERA UTOMHUSPLATSER

För att folk ska kunna bilda sig sin egen uppfattning om staden och vilja vara utomhus måste det finnas något som lockar dem ut så som aktiviteter. Detta gäller inte bara invånare utan också turister och besökare.

INSTALLERA FLER SITTPLATSER UTOMHUS
SKAPA ELLER FÖRBÄTTRA PUBLIKA UTERUM
För att få folk att stanna upp

GÖR DET TILL ÅRETRUNT!

FLEXIBLA PLATSER
Planera och designa platser så att de också används under de kallare månaderna.

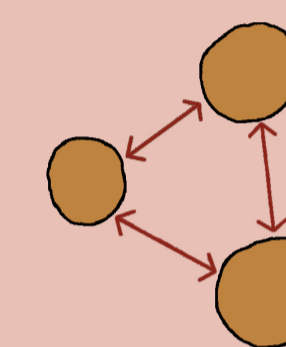
Fontänen som blir en isbana under vintern

GÖR DET SAMMANHÄNGANDE OCH ORIENTERBART

Den nuvarande strukturen på stadskärnan i Vänersborg är ett relativt tätt rutsystem omringat av vatten och bestående av en stor variation av byggnader. Det är pittoreskt och erbjuder en trevlig miljö för en promenad året runt. Därför är det viktigt att bevara, stärka och förbättra de befintliga kvalitéerna och använda dem som en utgångspunkt för ytterligare tillägg.

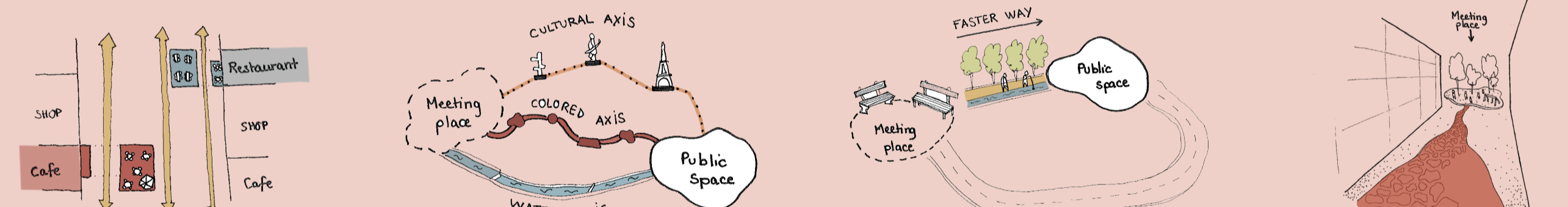
IDENTIFIERA & LÄNKA SAMMAN VIKTIGA OMRÅDEN/KNYTPUNKTER/PLATSER

Skapa attraktiva kopplingar mellan strategiska platser som redan är eller kan utvecklas vidare.
T.ex: Området runt sportcentret och runt resecentrum.

LÄNKA PUBLIKA YTOR MED MÖTESPLATSER

Idén med att länka samman platser med mötesplatser handlar om att sammanföra människor. För att kunna göra detta måste man studera de existerande och möjliga länkarna mellan människor och platser och sedan skapa länkar som uppmuntrar till användande och stärker bilden av staden.

FÖRLÄNG AFFÄREN UTOMHUS
Och ge tillgång till rummet mellan.

DESIGNA TEMA-LEDER
Med gatumöbler, ljus, vatten etc.

REDUCERA RESEAVSTÅNDEN
Ge fördelar till "långsam trafik"

SKAPA EN SPECIELL MARKBELÄGGNING

ANVÄND OCH FRAMHÄV FÖRÄNDRINGAR I ÅRSTIDERNA

Jobba med t.ex. ljus för att göra stadskärnan i Vänersborg till något speciellt och intressant också under höst och vinter.

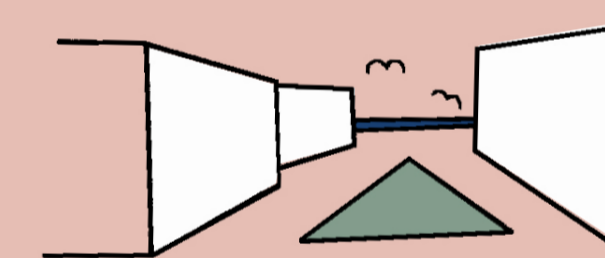

Ljus i mörkret

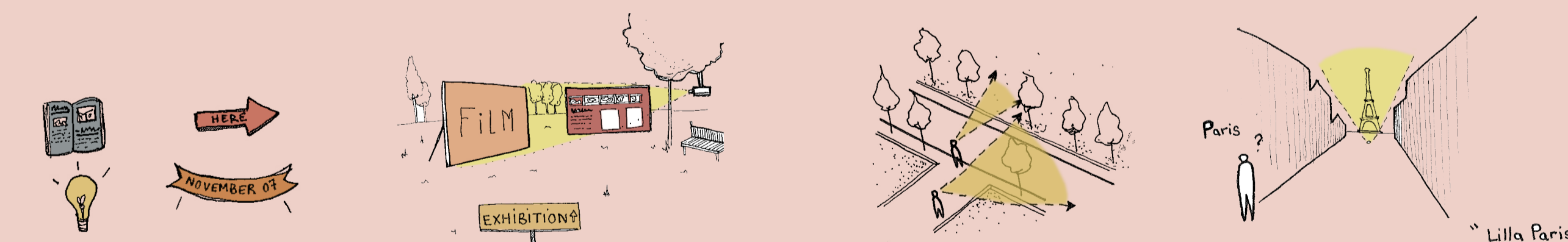
BEVARA & FÖRBÄTTRA DEN VISUELLA KONTAKTEN MED VATTNET

Stadskärnans närhet till vatten är en god kvalitet och det är viktigt att inte bara bevara siktlinjerna ner till vattnet öppna men också att förstärka dem.

MÖJLIGGÖRA FÖR FOLK ATT SE STADENS BEFINTLIGA TILLGÅNGAR

Stadskärnan ska vara en plats för utställningen i sig själv men också en plats att ställa ut på, som stadens slående hjärta. Den måste utvecklas för att visa vad som händer i staden, för att informera och belysa det befintliga.

"VAD HÄNDER?"

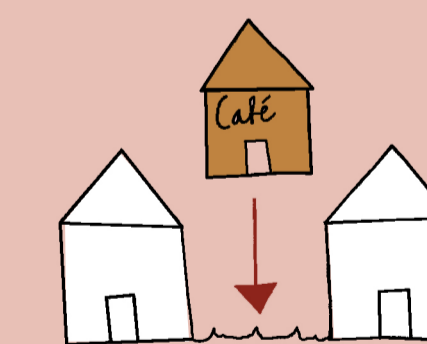
STADSKÄRNAN SOM EN UTSTÄLLNINGSPLATZ

TILLÅT EN VISUELL TRANSPARANS

SKAPA EN UPPLEVELSE AV DET HISTORISKA

FÖRTÄTA INNERSTADEN

Identifiera och fyll tomrum på strategiska platser

- S**
- Närhet till rik natur, för rekreation såväl som för produktion
 - Geografiskt läge med goda förbindelser till större städer i
 - Starkt socialt kapital inom musik, sport, kulturella aktiviteter och hälsa
 - Korta mentala och fysiska avstånd, som skapar en god tillgänglighet inom kommunen

- W**
- Brist på möjligheter för unga vuxna i form av arbetstillfällen, bostadsutbud och aktiviteter
 - Ett obalanserat förhållande mellan stad och land och en minskande landsbygdsbefolkning
 - Ett stagnerande centrum och en gles resurskrävande bebyggelse
 - Geografisk och social segregation
 - Oklar gemensam identitet

- O**
- Att omfatta och dra nytta av en ökande mångfald av invånare
 - Att utveckla och värna om Vänern och Göta Älvs kvalitéer
 - Att utveckla och förtäta redan bebyggd miljö
 - Att utveckla en turism som värnar om Vänersborgs natur och sociala resurser
 - Att utveckla samarbeten och kunskapsutbyten mellan invånare, företag och andra kommuner inom regionen

- T**
- Ett individualistiskt och fragmenterat samhälle
 - Otillräcklig kapacitet att hantera demografiska förändringar
 - Vinstmaximering går före samhällsnytta
 - Centralisering av samhällsfunktioner som skapar obalans mellan centrum och periferi